Gemeente Meppel

Raadsvoorstel

Agendapunt	Vertrouwelijkheid	Datum vastgesteld	Registratienummer
[door griffie]]	Openbaar	[college/Agenda'cie]	3814055

Onderwerp
Eerste wijziging Algemene plaatselijke verordening gemeente Meppel

Voorgesteld raadsbesluit
1. De Eerste wijzigingsverordening Algemene plaatselijke verordening gemeente Meppel vast te stellen.

Inleiding en context
Het periodiek aanpassen van de Algemene plaatselijke verordening gemeente Meppel (hierna: APV) is nodig om te voorkomen dat de verordening gaat achterlopen op rechtspraak, nieuwe wetgeving en andere maatschappelijke ontwikkelingen. Er worden daarom drie wijzigingen voorgesteld.
Met ingang van 1 augustus 2026 is de Wet veilige jaarwisseling in werking getreden. Daardoor dienen de bepalingen over het consumentenvuurwerk te komen vervallen. Door deze wet vervalt namelijk de mogelijkheid tot het lokaal regelen van consumentenvuurwerk. De bepaling over het carbidschieten blijft in stand.
Daarnaast heeft er een wijziging plaatsgevonden in de Opiumwet en de Europese rechtspraak over het bedelverbod. Het bedelverbod wordt daarom beperkt tot het op agressieve of opdringerige wijze bedelen en aan de bepalingen over drugshandel wordt artikel 2a toegevoegd aan de verboden middelen.

Beoogd effect
De APV aanpassen aan de laatste ontwikkelingen in wet- en regelgeving en rechtspraak.

Toelichting en argumenten
1.1 Door de wijziging van de APV wordt de verordening aangepast aan de meest recente versie van de modelverordening.
Met de vaststelling van de APV op 27 november 2025 is een nieuwe APV vastgesteld voor de gemeente Meppel. Deze APV is gebaseerd op de modelverordening van de VNG. De VNG publiceert met enige regelmaat wijzigingen van deze modelverordening. Met deze wijzigingen wordt het model aangepast aan de geldende wet- en regelgeving en gewijzigde rechtspraak. De wijzigingen in het model die door de VNG zijn gepubliceerd in november 2025 en juli 2026 worden met de voorgestelde wijzigingsverordening doorgevoerd in onze APV.

1.2 De Wet veilige jaarwisseling maakt de aanpassing van de APV noodzakelijk.
Met de inwerkingtreding van de Wet veilige jaarwisseling per 1 augustus 2026 geldt een totaalverbod voor het afsteken van consumentenvuurwerk met uitzondering van fop- en schertsvuurwerk (categorie F1). De burgemeester is op basis van deze wet bevoegd tot het verlenen van een ontheffing. De voorwaarden waaronder de burgemeester een ontheffing kan verlenen, zijn neergelegd in het Vuurwerkbesluit en de Beleidsregels ontheffingen vuurwerk jaarwisseling gemeente Meppel. Ook de verkoop van vuurwerk aan ontheffingshouders is in die wet en dat besluit geregeld.

Nu de door in de APV opgenomen artikelen samenvallen met wat is geregeld in de wet en het besluit, vervalt de bevoegdheid van de gemeenteraad om het vuurwerkverbod bij verordening nader uit te werken. Ook kan de gemeenteraad geen regels stellen over de uitoefening van bijvoorbeeld de wettelijke ontheffingsbevoegdheid van de burgemeester. Het is daarom dat de bepalingen in de APV moeten komen te vervallen.

1.3 Het bedelverbod wordt in overeenstemming gebracht met de Europese rechtspraak.
Na het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) heeft het Europees Comité voor Sociale Rechten in 2026 bevestigd dat de menselijke waardigheid en het recht op privéleven (artikel 8 EVRM) worden aangetast als personen in een kwetsbare situatie de hulp van anderen niet mogen inroepen via bedelen om in hun basisbehoeften te voorzien. Gelet hierop, kan een bedelverbod alleen in uitzonderlijke omstandigheden gerechtvaardigd zijn. Hiervoor is vereist dat het verbod een wettelijke basis heeft (de APV-bepaling), een legitiem doel dient en noodzakelijk is.

Het vereiste legitieme doel voor een beperking van het recht om te bedelen kan bestaan uit de bescherming van rechten van anderen en van de openbare orde. De rechtspraak maakt duidelijk dat er hiervoor in de concrete situatie sprake moet zijn van een agressieve of opdringerige vorm van bedelen die op objectieve wijze overlastgevend is voor derden. Hierop wordt dan ook de APV-bepaling aangepast. Het gaat hierbij uitdrukkelijk niet om gedrag dat enkel onbehaaglijk stemt, ongewenst overkomt, om het simpele vragen om hulp aan een voorbijganger of om gedrag waarbij enkel een vermoeden van overlast bestaat. Hierbij is namelijk geen sprake van aantasting van de rechten van derden of verstoring van de openbare orde.

Het bedelverbod mag alleen worden gehandhaafd als dit in de concrete situatie noodzakelijk is. Dit betekent dat het recht om te bedelen alleen mag worden beperkt als dit nodig is vanwege een dringend maatschappelijk belang én als deze beperking noodzakelijk is om het doel te bereiken én proportioneel is ten opzichte van het doel. Hiervoor is een belangenafweging vereist waarbij in de concrete situatie gekeken moet worden naar de aard van het bedelen (agressief, opdringerig of passief), de situatie van kwetsbaarheid waarin de betrokkene zich bevindt en de plaats. Wanneer het bedelen deel uitmaakt van een overlevingsstrategie, of wanneer het voor de betrokkene niet mogelijk zou zijn om een boete te betalen, vereist dit terughoudendheid in de handhaving. Tot slot geldt dat als er ook minder ingrijpende alternatieve maatregelen bestaan in plaats van toepassing van het verbod, deze dan moeten worden ingezet.

1.4 Aanpassing van de Opiumwet leidt tot een aanvulling van artikel 2:74 en 2:74a van de APV.
Met ingang van 1 juli 2025 is artikel 2a (en lijst Ia) aan de Opiumwet toegevoegd. Daarin zijn nieuwe psychoactieve stoffen (zogenaamde designerdrugs) onder de werking van de Opiumwet gebracht. De artikelen 2:74 en 2:74a van de APV zijn erop gericht hinder, overlast en gevoelens van onveiligheid door drugshandel en drugsgebruik op straat te voorkomen. Hoewel deze designerdrugs kunnen worden aangemerkt als ‘daarop gelijkende waar’ in de APV-artikelen, is het wenselijk hierin ook substanties als bedoeld in artikel 2a van de Opiumwet expliciet te noemen.

1.5 De wijziging van de APV moet voor een gedeelte met terugwerkende kracht in werking treden.
De inwerkingtreding is bepaald op 1 januari 2027. De Wet veilige jaarwisseling is op 1 augustus 2026 in werking getreden. Artikel I, onderdeel B en C, van de wijzigingsverordening moet daarom op dat moment in werking treden. De wijzigingsverordening wordt na 1 augustus 2026 vastgesteld en bekendgemaakt, waardoor dit onderdeel met terugwerkende kracht in werking treedt. Omdat belanghebbenden bekend zijn met de Wet veilige jaarwisseling en het daarop gebaseerde besluit, is de terugwerkende kracht van dit onderdeel evenredig en gerechtvaardigd.

Kanttekeningen en alternatieven
1.1 De Wet veilige jaarwisseling heeft geen effecten op het carbidschieten.
In de afdeling consumentenvuurwerk in de APV is in artikel 2:73a nog een aanvullende plaatselijke regeling opgenomen betreffende carbidschieten. Carbidschieten is aangewezen als immaterieel erfgoed van Drenthe. Het is daarom dat niet wordt voorgesteld om dit resterende artikel in deze afdeling van de APV te laten vervallen. In aanloop naar de jaarwisseling zal aandacht besteed worden aan communicatie over de aangescherpte eisen aan carbidschieten, zoals opgenomen in de APV sinds 1 januari 2026. Daaronder begrepen is de eis van het doen van meldingen.

1.2 De VNG zal op korte termijn een integrale herziening van de model-APV publiceren.
De APV wordt met enige regelmaat gewijzigd om aan te sluiten bij wijzigingen in wet- en regelgeving, rechtspraak en maatschappelijke ontwikkelingen. De VNG werkt momenteel aan een integrale herziening van de model-APV, mede naar aanleiding van de Omgevingswet. Naar verwachting wordt dit traject in november 2026 afgerond. Deze herziening zal waarschijnlijk aanleiding geven tot nieuwe wijzigingen van de APV, waardoor naar verwachting in 2027 opnieuw een wijzigingsvoorstel aan de raad wordt voorgelegd. Dat is echter niet ongebruikelijk en vormt geen reden om de voorgestelde wijzigingen met betrekking tot consumentenvuurwerk, het bedelverbod en de drugshandel op straat uit te stellen. Indien deze wijzigingen worden aangehouden, ontstaat namelijk een onnodig lange periode waarin de APV niet volledig aansluit bij actuele wet- en regelgeving en rechtspraak.

Financiële middelen en effecten
Voor het vaststellen van de verordening zijn geen extra financiële middelen nodig. Het verlenen van vergunningen en handhaving op basis van de APV-regels is intern belegd en hiervoor zijn in de begroting middelen opgenomen.

Integrale afstemming
Team Leefbaarheid en Wijkregie

Communicatie en participatie
Nadat uw raad de wijziging van de APV heeft vastgesteld, wordt de gewijzigde APV gepubliceerd in het elektronisch gemeenteblad (officiële bekendmakingen).

Uitvoering / vervolgproces
Na de vaststelling vindt publicatie plaats. Het aannemen van deze wijzigingen zal worden gecommuniceerd met onze toezichthouders, zodat zij op de hoogte zijn van de aanpassingen van de APV die relevant zijn voor hun werk.

Bijlagen
1. Raadsbesluit met de Eerste wijzigingsverordening Algemene plaatselijke verordening gemeente Meppel.
2. Was-wordt tabel bij de Eerste wijzigingsverordening Algemene plaatselijke verordening gemeente Meppel.

Achterliggende stukken
Uw raad heeft op 27 november 2025 een nieuwe APV vastgesteld. Deze APV is vastgesteld op basis van de model-APV van de VNG. Het model is gebaseerd op de uitgangspunten van vermindering van regeldruk, terugdringing van administratieve lasten en beperking van uitvoeringslasten. Daarnaast is zij getoetst aan actuele, hogere wet- en regelgeving en jurisprudentie.

Burgemeester en wethouders,
de secretaris, de burgemeester,

A.J. Kastelein A. Maathuis